

Ziraat Vekiline açık mektup

Köy inkılâbı, ziraat ıslahatı

Yazan: **Fevzi Lütfi KARAOSMANOĞLU**

Türk köyünde inkılâp ve ziraat ıslahatı bahsine gelince: Kolay ve tesiri hemen görülecek, semeresi derhal alınacak bir işin üstünde değiliz. Bu işin millî meselelerimizden en zor ve muğlak olduğunu bilmeyenimiz yoktur. Zira dava o kadar eski ve tortu yapmış bir davadır. Bununla beraber bir kere sistemi ve prensipleri bulunduktan sonra en zahmetli iş gidilecek yolların birinin üstünde yürüdüğümüzü de sezmek kolay değildir. Çünkü meseleye mevzu ve esas olan maddeler uysal ve uygun unsurlardır. Fakat elimizde davayı hemen açacak bir anahtar formül de yoktur. Bundan başka asrılık ve küllenmiş bir alışkanlık için için yanan köy humasının panzehirini bulmuş olmak iddiasında da değiliz. Olsa olsa söylebilecek şeylerin bir kısmını söyleyebileceğimiz bir muvaffakiyet sayarız.

Evvelâ Türk köyü ve köylüsü nedir, bizde köyle ziraatin münasebeti nasıldır, çiftçi ve ziraat teâkklisi muayyen bir meseleğin ifadesi midir, yoksa hudutsuz, hedefsiz ve umumî bir mesgelenin tavsifi midir? Bunları bilmeli ki sözlerimiz bir çerçeve içine alınsın, mîş olsun. Şimdiye kadar köy için birçok şeyler düşünüldü, ziraatin ıslahı için çareler arandı. Fakat köyle ziraatin hududu belli olmadığı ve münasebeti muğlak olduğu için çareler ve düşünceler oraya buraya serpilmiş ve müfrit taneler gibi kaldı. Nasıl ki o seyrektanelerden fıskıran filizler yabani otlar arasında boğulup kalırsa bu çareler ve düşünceler de öyle boğuldu ve tesirsizce kaybolup gitti.

Türk vatanının en eski ve eşaşı toplulukları olmakla beraber bugün Türkiye'de bizim anladığımız manada köy yoktur. Vaki ovalar, dağlarda, bayırlarda, burunlarda, vadilerde birkaç evden başlayıp birkaç yüz eve kadar çıkan insan ve ale kümeleri vardır. Fakat bunlar neden ve niçin bir araya gelmişlerdir? Bacalarından tüten zayıf dumanlardan ve daha karışık yanına varılınca duyulan ağır tezek ve gübre kokularından ve akşamları tarladan döndükleri zaman köhne kahvelerde birleşmiş veya duvar diplerinde, cami avlularında sıralanmış insanların başka topluluk işaretine sahip olmayan, muayyen ve müsterek, maddî ve manevî bir hedefin yolcularını bulunmayan bu birleşmeler köy dersek öyleleri galiba kırk bin sayıdadır. Menfaya sürülmüş gibi şehir ve kasabadan uzaklaşmış olan bu insan toplulukları, insan coğrafyası manasında ve idare istiklahında bir köyün ifadesidir, fakat iktisadî manada neyi anlatırlar? Bütün ömürleri ancak karınları için değil, aynı zamanda bir nefis nafakası için diledikleri olan bu insanların, galiba kendilerine en yakın buldukları şey topraktır ki kendilerini bilmi, yere onları vermişler ve ondan ummuşlardır. Bu birleşmeler köy ve onların bu işi de ziraatse, köyle ziraat arasındaki düğün bugüne kalmış rabita işte budur. Ziraatle olan bu rabitayı daima ve hattâ bizim için köyden farkı olmayan küçük kasabalardan başka şehirlerde kurabildiğince kanıdır. Köyün birinde bir çiftlik veya beş on dönüm bağ, bahçe, tarla sahibi olan veya köylünün birine tohum verip beş on dönüm ekin ektiren herhan gibi bir meslek adamı, hattâ şehirden evinin avlusuna birkaç meyve ağacı dikmiş veya birkaç kök soğan ve sarımsak koymuş şehirden de bu yüzden kendini ön planda tutan çiftçi saymaktan farîğ olmuyor. Buna mukabil evimizde söküklüklerimiz diken anamız veya karımız kendilerini için terzî sayıyorlar bilmezler. Ziraat öyle bir iş ki henüz meslek olamamış, bilâkis her cins meslek adamı onu kendi işi, hepimizin işi ve mesleği saymıştır. Böylece o, vatana ve millete şamil bir meslek halinde görüldü.

(Devamı Sa. 4, Sü. 1 de)

Mebuslarımız dün Eminönü Hankevinde halkı dinliyorlar

Meb'uslarımız, dün de halkı dinlediler

Bu dünya durumu içinde balolara ne lüzum var, deniyor

İstanbul mebusları dün Fatih ve Eminönü Halkevinde halkı dinlediler. Eminönü Halkevindeki dinlemede Vali ve Belediye Reisi ile Parti İdare heyeti reisi Suat Hayri Ürgüplü de bulunuyordu.

Bir gün evvel olduğu gibi dert, der arasında işe meseleleri, geçim zorluğu esast teşkil etmekteydi. Yalnız bir lise hocası Eminönü Halkevinde kadınlarımızın lüks (Devamı: Sa. 3, Sü. 3; de) =

Vekiller heyeti toplantısı İşe meseleleri üzerinde mühim kararlar

Hiçbir ahlâk bağı tanımayan kazanççılara karşı Falih Rifki'nin bir makalesi

Ankara, 3 (Vatan) — Heyeti Vekile bugün saat 15 de Başvekil Şükrü Saracoğlunun başkanlığında toplanmış ve müzakereler akşam 20 den sonraya kadar devam etmiştir. Bu toplantıda günün mühim meseleleri ve bunlar meyanında bilhassa işe işlerinin bahis mevzuu olduğu kuvvetle tahmin edilmektedir.

Hükümet tarafından işe meseleleri hakkında bazı mühim kararların alındığı veya alınmak üzere olduğu söylenmekte ise de, bunların mahiyeti hakkında henüz esaslı malumat yoktur. Maamafih bu yeni kararların çok yakında ilân ve tatbik edilecekleri muhakkaktır.

Katiyetle söylenebilir ki, gittikçe artan hayat pahalılığında bilhassa bazı müstehlik sınıfları sıkın, gıda maddelerinin anormal fiyat tereffülüne karşı vaziyetin icap ettirdiği tedbirleri almakta, bir an biler tereffüt edilmeyecektir. Bazı kimselerin vaziyetten istifade ederek yersiz, sebatsız, aşırı kârlar peşinde koşması, bazı kimselerin de istiklalik yapmaları burada derin bir infial uyandırmaktadır.

Falih Rifki: Atay, yarınki Ulusta çıkacak baskımlarında bugünkü durum hakkında şunları yazmaktadır: «Türk milletinin her ferdi, her sabah millî müdafaa politikamızın zaferinde kendi hayat, hürriyet ve refahı (Devamı: Sa. 3, Sü. 4 de)»

Ruzvelt'in seyahati

Amerikanın sanayi merkezlerini gezdi

10 bin tonluk bir geminin 10 günde denize indirildiğine şahit oldu

Vaşington, 2 (A.A.) — Reis Ruzvelt Vaşingtona dönmüştür. Kendisi iki hafta müddetle bütün memleket çevrelerini gezmiştir. 17 Eylül çarşamba akşamı Vaşingtondan (Devamı: Sa. 3, Sü. 7 de //

LIBYA CEPHESİNDE Dünde Mihver mevzilerine hücum edildi

Manasip çevresinde Mihver mevzileri işgal edildi

Kahire, 2 (A.A.) — Sekizinci ordu dün gündüz cephenin merkez kesiminde Manasip çevresinde mihver mevzilerine taarruz ve buralarını işgal etmiştir. Mihver karşılık taarruzları püskürtmüştür. İngiliz taarruzları başlamadan evvel şiddetli topçu ateşi açılmış ve sabah erkenden taarruza geçilmiştir.

Kahire, 2 (A.A.) — Reuter ajansının Sekizinci ordu nezdindeki hususî muhabiri bildiriyor:

Ruveysad tepesinin cənubunda Deyrelmanasib'de bugün büyük bir piyade muharebesi olmuştur. Dün sabah şafakla beraber piyademiz bir İtalyan müstahkem mevzine hücum etmiştir. Taarruz, topçunun ve bomba uçaklarının kuvvetli desteklemesi yapılmıştır.

İleri hareketimizi büyük bir tank teşkilî korumakta idi. Hareketlerin cereyan ettiği saha düşmanın geçen (Devamı: Sa. 3, Sü. 4 de) //

İhtikârın kökü

Sürgünler gittikleri yerlerde köylüyü bir kukla gibi oynatıyorlar

Piyasayı elinde tutanlar yine bu adamlar

Hayat pahalılığı, orta gelirli halkın omuzlarına her gün biraz daha binmektedir. Gıda maddelerinde görülen fiyat yüksekliği piyasayı kontrol ve murakabe işlerini başarmayı üzerlerine alan teşkilâtın gözü önünde, sabahın akşamı, akşamdan sabaha, hattâ saatte bir, değişiklik göstermektedir. Alâkedarlar, bu yükselişe sebep olarak istihsal mntakalarında

müstahşilin fiyatları artırdıklarını iddia etmekte ve bu anormal yükselişin bu sebeplerden ileri geldiğini söylüyorlar.

Zeytinyağı fiyatlarının 200 kuruşu geçmesi üzerine, İstanbul Vali ve Belediye Reisi, Doktor Lütfi Kırdar, dün zeytinyağları toplayarak kendilerile görüşme yapmış ve zeytin (Devamı: Sa. 3, Sü. 5; de) (O)

Dün gazetecilerimizi kabul eden Amerika Reiscümhuru Roosevelt

Türk gazetecileri

Beyaz Sarayda Ruzvelt tarafından kabul edildi

Vaşington, 2 (A.A.) — Cumhuriyet Reisi Ruzvelt, öğleyin Beyazsarayda Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Emin Yalman, Ahmet Şükrü Esmer, Zekeriya Sertel ve Abidin Daverden mürekkep Türk basın heyetini kabul etmiştir.

Vaşington, 2 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi B. Münir Ertegün Vaşingtona gelen Türk gazetecilerine safa geldiniz demiştir. Gazeteciler pazar gününe kadar Vaşingtonda kalmak arzusunı göstermişlerdir. Bundan sonra Newyorka dönecekler ve müteakiben Birleşik Amerika'da bir ay sürecek bir seyahat yapacaklardır. Bu arada batı kıyısı, sınırda gezeceklerdir.

Türk gazetecileri bugün Haricîye Nazırlığında M. Cordell Hull ve diğer nezaret seferlerle görüşeceklerdir. Basın klübü seferlerine bir öğle ziyafeti verecektir. Türk gazetecilerinin Türkiye'ye dönmek için transatlantik uçakla yolculuk yapmaları kararlaştırılmıştır. Dönüşte kalmak arzusunı göstermişlerdir. Buenos Aires'den, Afrika ve Meksika'dan sonra Newyorka döneceklerdir.

Vaşington, 2 (A.A.) — Cumhur Reisi Ruzvelt, öğleyin Beyazsarayda Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Emin Yalman, Ahmet Şükrü Esmer, Zekeriya Sertel ve Abidin Daverden mürekkep Türk basın heyetini kabul etmiştir.

Vaşington, 2 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi B. Münir Ertegün Vaşingtona gelen Türk gazetecilerine safa geldiniz demiştir. Gazeteciler pazar gününe kadar Vaşingtonda kalmak arzusunı göstermişlerdir. Bundan sonra Newyorka dönecekler ve müteakiben Birleşik Amerika'da bir ay sürecek bir seyahat yapacaklardır. Bu arada batı kıyısı, sınırda gezeceklerdir.

Türk gazetecileri bugün Haricîye Nazırlığında M. Cordell Hull ve diğer nezaret seferlerle görüşeceklerdir. Basın klübü seferlerine bir öğle ziyafeti verecektir. Türk gazetecilerinin Türkiye'ye dönmek için transatlantik uçakla yolculuk yapmaları kararlaştırılmıştır. Dönüşte kalmak arzusunı göstermişlerdir. Buenos Aires'den, Afrika ve Meksika'dan sonra Newyorka döneceklerdir.

(Devamı: Sa. 3, Sü. 3 de)

Bugün bu havalide Ofis, un verecek

Kartal halkı ekmeksizlik içinde kıvrılıp durmaktadır. Dün de bildirilmiş gibi ofisin un vermemesi, haricet mübayaası imkânsızlığı karşısında halk iki gününberi ekmeksiz ve açtır.

Dün Kartal ve civarı halkı bizzat Valiye müraacaatla dertlerini dökmüşler ve çare aramasını rica etmişlerdir.

Ofise un verilmesi emri geldiği halde valî, bütün mesuliyet kendisine ait olmak üzere kati bir tedbir alınmıyca kadar bu havalide un verilmesini ofisten istemiştir. Ofis, dün, Maltepeye bir miktar un vermiştir. Diğer yerlerden tasarrufla bugün Kartala un verilecektir.

Ankara'da bulunan Ofis Müdürü Şakir, bu mesele üzerinde de alâkadarlarla temaslarda bulunmaktadır.

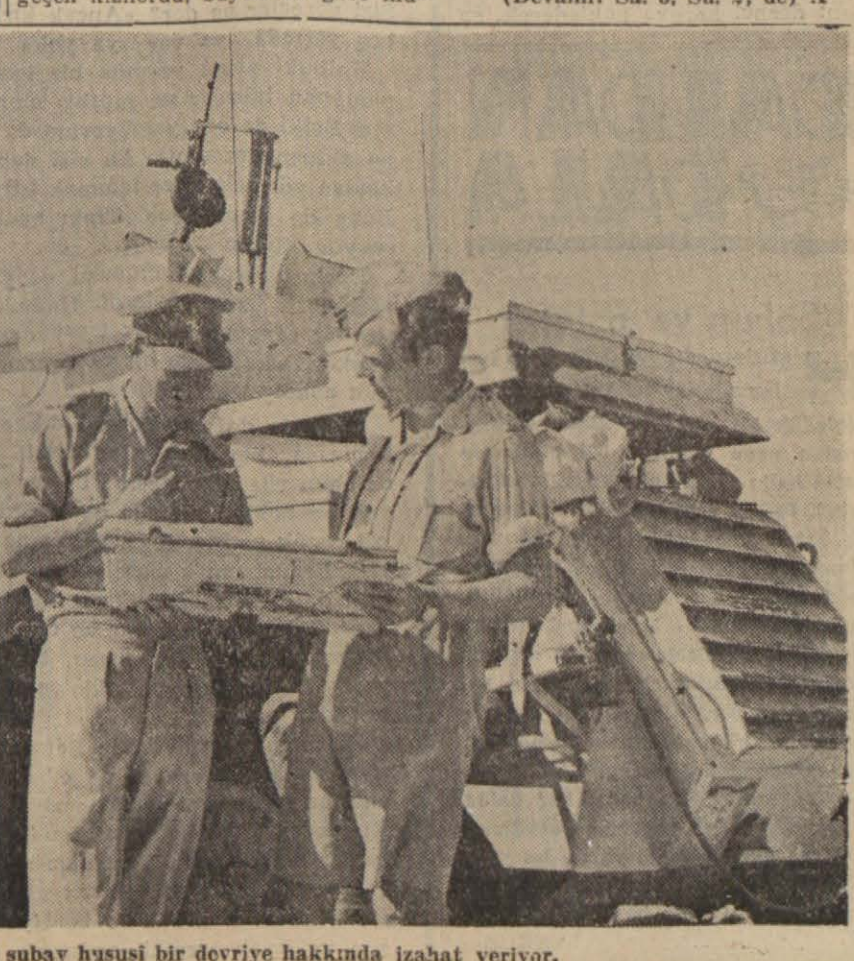
Stalingrat'ta

1,100 metrelik dar bir kesimde

3000 top ve havan obüsü yağdırıldı

Moskova, 2 (A.A.) — Reuter Ajansının hususî muhabiri Harold King yazıyor:

Stalingradın içinde vaziyet vahimleşmiş, fakat şehrin haricinde iyileşmiştir. Şimalden ve şimal şarkıdan Donun şarkındaki steplerde taarruza geçen kızılordu, büyük bir gece muharebesinden sonra Almanları birkaç dereden ve sırttan çıkarmıştır. Kızılordu, bir nahiyenin varoşlarına da girmiştir. Şimdi burada muharebe devam etmektedir. Almanlara yeni takviye kitaları gelmiş olması birkaç kesimde düşmana sayı üstünlüğünü (Devamı: Sa. 3, Sü. 2; de) X

Çölde devriye hareketi. Bir subay hususî bir devriye hakkında izahat veriyor.

Fatih'in acı gülümsemesi

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Bazı münasebetlerle de arzetmiş ki bu zat, İmparator'dan sonra, Bizansın en mühim şahsiyeti idi. Muhassasın ilk gününden itibaren, İmparatorun yalnız harp işleriyle meşgul olduğu müddet zarfında, şehri o idare etmişti... Ken, disini (Fatih) in görmek istemesi de, bu sebeptendir.

Muzaffer hükümdar, (Luka - Notaras) ı huzuruna kabul ettiği zaman, ittifak gösterdi. Ve sonra; — Beldenizin, bizim elimize geçtiğinden dolayı müteessir olmanız tabiidir. Ancak, Cenabı Hakkın takdiri ne inamak lazım gelir, Harbi, bu kadar uzattığınızda çok hata ettiniz. İki taraftan birçok canların telef olmasına sebebiyet verdiniz.

Dedi.

Notaras, şöylece cevap verdi:

— Şevketmeab!.. Kaleyi teslim etmek, ne İmparatorun ve ne de halkın elinde değildi. (Kostantin) in mukaddes belde, ancak Allahın takdiriyle terk edilmişti... Bahusus, maiyetinizde bulunanların birlerinden daima bize mektuplar geliyordu. Ve yakında, muhasarın kaldırılacağına bahsedilerek daima sebat tavsiye ediliyordu. İmparatorumuz, bu tavsiyelere riayet etti. Teslim olmak istemedi.

Söz buraya gelince, (Fatih) in maiyetinde bulunan (Sadrazam Halil Paşa) birdenbire fenalaştı: — Sultanım!.. Hâssa, sizin maiyetinizde, ihattet kabul edecek hiç kimse yoktur. Bu kâfir, iftira ediyor. Söyletmeyin. Derhal kafa, sını kestirin.

Diye, bağırdı.

(Fatih) acı bir gülümseme ile Halil Paşaya baktı:

— Ne telâş ediyorsun. İla... Sıra gelince, sen de sorulacak şeylere cevap verisin.

Diye, mırıldandı. Ve yine Notaras ile konuşmaya başladı.

— İmparator, nerede?.. — Bilmiyorum, şevketmeab... Ben, şehirdeki vaziyeti idare ediyordum. O da, surlarda harbediyordu... Dün akşam, Ayasofya kilisesinde birleşmiştik. Oradan ayrıldıktan sonra, artık birbirimizi göremedik.

— Sakın, deniz tarafından kaçmı olmasın.

— Zannetmem, şevketmeab... Çünkü İmparator, evvelce bizim tarafımızdan vuku bulan teslim tekliflerini bile reddetti.

— Acaeb, en son zamanda, ne relerde bulunuyordun.

— Jan Justinyani ağır surette yaralanarak harpten çekildikten sonra, onun demir gömleklerini idare etmek için İmparatorun (Sen Romen) kapısında bulunduğu duydum.

— Nasıl?.. Jan Justinyani, ağır surette yaralandı, öyle mi?..

— Evet şevketmeab. Haber aldığımıza nazaran, pek ağır yaralı olarak harpten çekilmiş. Ve adam, leri tarafından, limandaki Ceneviz gemilerinden birine nakledilmiş.

Fatih, derhal (Sen Romen kapısı) na adamlar gönderdi. İmparator hakkında süratle tahkikat icra edilmesini emretti.

Aynı zamanda, limana da adam, lar yolladı. Onlar da, Jan Justinyani'nin nakledildiği gemiyi arayıp bulacaklar. Bu kahraman kumandanı derhal karaya naklederek, en

hâzık tabiirler tarafından tedavi altına alıncaklardı.

(Fatih), bu gece, de kendi kargahında geçirmeye karar vermişti. Bu maksatla (Velâkerna sarayı) adan çıkarken (1) Rumeli ordusuna mensup, Sırbistanlı bir nefer ölümlü kesti. Elindeki kesik başı, (Fatih) in atının önüne atarak, rakı:

— Padişahım!.. Ahah sana uzun ömürler versin... İşte (Kostantin) in kellesi...

Dedi. Ve usulen padişahın bahşiş beklendi.

(Fatih), birdenbire irkildi. Yerde yuvarlanan o kanlı kelle, ken disini takip eden (Notaras) a göstererek:

— Bak, hakikaten İmparatorun başı mı?..

Dedi.

Notaras, bu talihiz başı tanı, mıştı.

— Evet, şevketmeab... Bedbaht İmparatorumuzun başı.

Derken, hıçkırık hıçkırık ağlamaya başladı.

(Fatih), bir hükümdarın başını kesmeye cür'et eden Sırp neferi, nın, hemen orada kafasını kestirdi. İmparatorun cesedinin de derhal buldurularak dinî merasimle defnedilmesi için emir verdi.

Biraz sonra, (Jan Justinyani) den de haber geldi. Bu Latin kahramanını bindirdikleri gemi, diğer firarı gemilerle beraber, çıkıp gitmişti.

(Fatih), karargahına gider gitmez, Bizans halkına hitaben bir beyanname yazarak bunu, tellâllar vasıtasıyla Bizans halkına neşrettirdi. Bu beyanname, şu madelerle ihtiva etmekte idi:

1 — Firar eden halk, her türlü korkudan azade olarak evlerine avdet edeceklerdir.

2 — Kapanan dükkânlar ve çarşılar derhal açılacak. Tüccarlar, esnafı ve sanatkarları, işleri güçleriyle işgal edileceklerdir.

3 — Muhassasın son günlerinde inziva köşesine çekilen ve bir iki gün sonra da vefat eden (Patrik) in yerine, halk tarafından ye, ni bir Patrik seçilecektir.

4 — Gerek (Patrik) ve diğer Bizans asilzadeleri, İmparatorluk devrindeki bütün (hak ve imtiyaz) larını muhafaza edeceklerdir.

5 — Hristiyanların dinî ayinleri, tamamlanarak serbesttir... Ancak, İslâm askerlerinin de ibadetleri için kışlaların bazıları (cami) ye kalı, bedilecektir. Diğer kışlalar, dini ve mezhebi hürriyetlerini kâmil muhafaza edileceklerdir.

(Fatih) in bu emri, derhal tatbik edildi. (Fatih) ten bir gün sonra (yani, 1453 senesi haziran ayının 1 inci perşembe gününden) itibaren şehir, tabii vaziyetini aldı. Asırlardanberi siddetli münakaşalar ve hattâ kanlı mücadeleler yapılan ihtilaflara mukabil, şimdi tam bir sükun içinde (Patrik intilhabı) na başlandı.

(1) Bazı Bizans tarihçilerinin rivayetlerine nazaran bu vak'a, (Fatih) in Ayasofya camiiinden çıkarak Velâkerna sarayını geçmeye gittiği esnada vuku bulmuştur.

Arkası var

Şehir Haberleri

"Kurukafa", çetesi yakalandı

İki çocuk, tehdit mektubu yazarak bir adamı dolan dırmak istediler

Sultanahmette oturan Sadfer adında bir adam, bir kaç gün evvel şöyle garip bir mektup almıştır:

— Bu mektubu alırmaz, üç gün içinde Sultanahmet parkından girer girmez birinci büyük ağacın kovuşuna 500 lira koymazsan kendin ölmüşsün! Biz sözünü yerine getiren bir çeteyiz. Emrinizi dinlemeyen, güçlüğün son saatinde ölmüş olacaksınız.

Bu satırların imzasını, bir kuru kafa teşkil etmektedir.

Sadfer, bu garip mektubu alır almaz polise müracaat etmiş, polis mektubu yazıldığı gibi hareket etmesini Sadfere tavsiye etmiş, ve zabita o civarda sıkı bir tertibat almıştır.

Böylece korkunç kuru kafa çetesini sabırsızlık ve heyecanlı bekleyen zabita memurları o sırada 12 - 13 yaşında iki çocuğun ürkek tavırlarla paranın konduğu çınar kovuşuna doğru gittiklerini hayretle görmüşlerdir.

Mehmet ve Hüfisi adındaki bu çete heveslisi çocuklar yakalanmışlardır. Çocuklar karakolda verdikleri ifadelerde şöyle demişlerdir:

— Sinemadaki gibi heyecan duymak istedik, maksadımız Sadferi öldürmek değil, sadece eğlenmekti.

Bu küçük soyguncular mahkemeyle verilmişlerdir.

Turan Barda kız yüzünden bir cinayet çıkıyordu

Dün gece, Beyoğludaki Turan Barda kanlı bir kavgaya hadisesi olmuş, bar kızıların ve müstahşirleri heyecan ve telaşa düşmüşlerdir.

Bara yeni alınan kızlardan Kıçanım arkadaşına göz koyan bar müşterilerinden Hasan adında bir delikanlı, kızlara paydos ettikten sonra dansta, kızlarda buluşmak üzere, sözleştikleri kızın yanına giderek, kendisiyle birlikte gelmesini istemiş, kız buna hiddetle mukabele etmiş, bunun üzerine Hasan kızarak kız kolumdan sürüklemek istemiştir.

Delikanlının bu hareketini kadına karşı tecavüz addeden Orhan adında diğer bir genç, derhal bu çirkin vaziyete müdahale etmiş, bu suretle Orhanla Hasan arasında kanlı bir kavgaya başlamıştır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Hasan, kendisinden kuvvetli olduğunu anlayınca, Orhan'a bıçak çekerek yaralamak istemişse de, o sırada vaka yerine yetişen zabita memurları, feci bir neticeye doğru giden bu kavganın önüne geçmişlerdir.

Orhan, vakaya, Kıçanım arkadaşını kurtarmak üzere kendisine rica etmiş olduğu için karıştığını bildirmiş, Hasan ise sarhoşluğu yüzünden yaptığını bilmediği hakkında ifade vermiştir. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Yakın tarihten yapraklar

Ankarada tevkipler

İleri gelenlerden 75 kişi, nasıl ve ne için tevkiif edilmişlerdi?

Yazan: Cemal BARDAKÇI

Bundan tam yirmi üç yıl önce Eylül ayının sonlarına, da, bugünlerde idi. Haymanada kaymakamdım. Bir sabah erkenden müvezzî bir telgraf getirdi. Aetm, okudum. Ankara valî ve kâim derhal Ankaraya hareket etmekligini emrediyordu. Dört köylü arkadaşla atlarımıza atladık. Yedi saat sonra Ankarada Taşhanın önünde bulunuyorduk. Attan inince Mülkiye müfettişi Fuat Beyle karşılaştım. Gülerkek:

— Hoş geldin müdür bey, de, di.

— Ne müdür beyi, yahu, ben müdür değil kaymakamım.

— Biliyorum, fakat şimdi müdür oldun.

— Ne müdürü?

— Polis müdürü.

— Nereye?

— Ankaraya, buraya.

— Hayırdır inşallah, bu da ne, reden çıktı?

— Hakanın kafasından. Ama İstanbuldaki Hakanın değil. Buradaki Hakanın.

Halkın ve memurların seçimi Ankara valiliğini eline alan Defterdar Yahya Galip Beye o sırada (Hakan) adı takılmıştı. Fuat Bey,

— Bu tevkihe sebep ne? diye sordum.

— Haymanada iki eşkiya çete, sını kısa zamanda yöketecek hususunda gösterdiği beceriklilik olmalı.

— Dağlardaki eşkiya çetelerini yöketecek işle şehirdeki polis müdürlüğü arasında ne münasebet var yahu?

— Kim bilir, belki Ankara içinde de yökedilmeleri gereken çeteler vardır. Fakat sen bu soruları bırak da hemen hükümete git, Hakan gör.

Asyâküstü bir yorgunluk kahvesi içtikten sonra hükümet köşğine yollandım. Haka bugün de Vilâyet makamı olan büyük odada oturuyordu. İzin alıp yanına girince:

— Gel bakalım, eli bağlı, dili bağlı tınmaz melâike, hoş geldin, dedi.

Çok konuşmadığım için her görüşünde bana böyle hitap ederdi.

— Otur şuraya karşıma, Haymanada ne var ne yok?

— İyilik, güzellik efendim. Halk sükun içinde iyi gülele meşgul.

— İstanbul hükümetle münasebetin kesilmesi orada ne tesir yaptı?

— Bu hareket kayıtsızlıkla karşılandı. Sebabi henüz iyi kavranmadığı için lehte, aleyhte bir şey söylenmemektedir.

— İstanbul hükümeti lehine bir ayaklanma ihtimali...

— Böyle bir ihtimal asla varit değildir. Kazanın bütün köyleri, ni, tekmi köylülerini yakından ve çok iyi tanırım. Bana mutlak güvenleri vardır. Bu sebeple bana danışmadan herhangi bir ha-

rekette bulunmaları imkânı yoktur.

— Ben de bunu böyle bildiğim için seni buraya çağırma bir mahzur görmedim. Neksader süreceğini henüz kestiremiyorum, belki uzun bir müddet burada kalacaksınız. Niçin çağırıldığımı biliyor musun?

— Şimdi buraya gelirken karşılaştığım Mülkiye müfettişi Fuat Bey söyledi. Galiba polis müdürü olacaksınız.

— Evet, kaymakamlık üzerine, de kalmak şartıyla burada polis müdürlüğü vazifesini göreceksin.

— Fakat burada bir müdür var efendim, o ne olacak?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Ben de bunu böyle bildiğim için seni buraya çağırma bir mahzur görmedim. Neksader süreceğini henüz kestiremiyorum, belki uzun bir müddet burada kalacaksınız. Niçin çağırıldığımı biliyor musun?

— Şimdi buraya gelirken karşılaştığım Mülkiye müfettişi Fuat Bey söyledi. Galiba polis müdürü olacaksınız.

— Evet, kaymakamlık üzerine, de kalmak şartıyla burada polis müdürlüğü vazifesini göreceksin.

— Fakat burada bir müdür var efendim, o ne olacak?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?

— Eski valî zamanında tehcir, faktil bahanelerle burada birçok namuslu kimselerin yakalanıp tevkiif edilmiş olduklarını bilirsin. O vakitler anı hatırlıyor musun?</

RADYO TELEFON TELGRAF HABERLERİ

Askerî durum

Yazan:

İhsan BORAN

Stalingrad muharebeleri

Gelen haberlerden, Stalingrad muharebelerinin daha uzayıp gideceği anlaşıyor. Almanlar, Rusların şiddetli mukavemetleri karşısında ağır ilerleyebiliyorlar. Kısa zamanda şehre bütünüyle hakim olabileceklerine hükmedilemez. Şehir Volga üzerinden irtibat ve muvazanasını kesememişlerdir. Rus ordusunun hava meydanları, asıl tope müzileri, Volga nehrinin şark sahilinde ve gerisindedir. Bu vaziyette Rus topçusu, Alman tank taarruzlarına karşı emin bulunuşu ve müdafileri hara ateşleriyle himaye devam ediyor. Almanlar, Volga şark sahilinde, şehrin tam karşısına düşen mühim noktalara parafütür kütahları indirmeye veya nehir üzerinden asmağa teşebbüs etmemişlerdir. Tabii vaziyet böyle devam ettiği, Ruslar Stalingrada tek kalan binası bile ölmeye kadar müdafaa edebileceklerdir. Yeni cephe kumandanı Von List, Stalingrada şimal mahallelerinden yayılmayı tercih etmiş ve muharebe yeni kuvvetler sokmuştur. Ruslar şimdi bu yeni Alman taarruzunu kırmağa çalışıyorlar.

Stalingrad müdafileri, şehrin şimalinde Alman kilit mevziine (bu Alman müdafaa tertibatına gün geçtikçe yeni bir isim veriliyor. Biz sadece müdafaa koluğu demistik, kilit tabiri budur. Fakat mania hatı ve Alman tebliginde görüldüğü vechile kilit mevzi de deniliyor.) taarruz eden Rus seyyar ordusundan da yardım görmekte. Bu Rus ordusu üzerine büyük kuvvetler çekmek suretiyle Stalingrad şehrine yapılan Alman taarruzlarının hafiflemesine a-nim olmaktadır.

Mareşal Timoçenkoun 80 kilometrelik bir cephe üzerinde tekrar ve büyük kuvvetlerle Alman kilit mevziine taarruza geçtiği iki gün evvel haber verilmişti.

Alman tebliği bu Rus taarruzu hakkında şu malumatı vermiştir:

— «Düşman çok büyük piyade ve tank kuvvetleri, şehrin şimalindeki kilit mevziine hücum etmiş ise de bir mukabil hücum ile kanlı kayıplara uğrayarak püskürtülmüş tür. Çoğu İngiltere ve Amerikadan gelen 98 tank tahrip edilmiştir. Haftalarca süren şiddetli müdafaa savaşlarında Alman kütahları bu ehemmiyetli kilit mevziini çok üstün düşman kuvvetlerine karşı muhafaza etmişlerdir.»

Biz Stalingrad muharebesinin bu kısmına fazla ehemmiyet vermiştik. Şimdi görüldüğü ki, Mareşal Timoçenko, Volga ile Don arasındaki bu Alman kilit mevziini yarmak ve Stalingrad müdafileriyle birleşmek fikrinde sebat etmekte ve haftalardan beri de büyük bir netice elde edemediği vaziyetin aynı şekilde devamından anlaşılmaktadır.

Fakat Stokholmden verilen malumata bakılırsa, Mareşal Timoçenkoun taarruz cephesi Volga garp kenarından Don nehri direğinin şimal kısmında ve nehrin cenup sahilinde bulunan Kletzkaya'ya kadar uzamaktadır. Bundan başka bu Rus taarruzu, Alman ordusu için bir tehlike sayılabilecek şekilde müdafaa göstermeğe de başlamıştır. O malumat şudur:

— «Mareşal Timoçenko kuvvetleri Stalingrad şimal batısında Don nehri boyunca ileri hareketleri esnasında Alman müdafaa mevzilerini bazı noktalarda yarmışlardır. Başka Rus kuvvetleri Stalingradı tahkiken 130 kilometre şimal batısında bulunan Kletzkaya'da Don nehrinin batı sahilinde ilerlemeye başlamışlardır.»

Alman tebliği ile Stokholmden verdiği bu iki malumat tamamen birbirine zıttır. Bunun için şimdiden daha fazla mütalaa yürütmek mümkün değildir. Yalnız Mareşal Timoçenkoun bu taarruzu, bir boksörün sol boğruüne atılan yumruklara benzetilebilir. Alman kuvvetleri şimdiye kadar bu darbelerle dayanmıştır. Bu iş artık takat meselesi. Mareşal Timoçenkoun veya Von List'in harp talimatları Stalingrad şehrinde değil, bu Alman kilit mevziinde ve Don nehrinin orta mecrası boyunca belli olmaktadır. Fakat şurası muhakkak ki Rus Başkumandanlığı ve Mareşal Timoçenkoun, bu taarruzlarında vazgeçerek müdafaa dönerlerse, çok büyük hata işlemiş olurlar. Bu bütün yaz seferini tamamlamak kaybetmek ve Almanlara yeni hareket için fırsat vermek demektir.

BORSA

2 İLKTEŞİN 1942

1 Sterlin	5.24
100 Dolar	129.20
100 İsviçre frangı	30.365
100 Pezet	12.9375
100 İsveç kronu	31.16

ESHAM VE TAHVİLÂT

İkramiyelik % 5 938	19.90
Sivas - Erzurum 2.7	20.00
% 7 941 Demiryolu II	19.70

Karneye tâbi olmayan yerlerde

Bareme tâbi memurlara, Otis un temin edecek

Ankara, 2 (A.A.) — Öğrendiğimize göre bir teğrinievveliden itibaren bareme karışık ekmeğe tevzi edilmekte olan bütün vilâyetlerde devlet ve müessesat baremleri kanunlarına tâbi memur ve müstahdemler, askerî, mülki, tekaüt, dul, yetim maaşlarıyla, malûliyet ve hîde, matî vataniye maaşları ve bütün bunların beslemeye mecbur oldukları kimseler ve askerî bareme dahil olanların aileleri için ekmeğin hububatın Toprak Mahsulîleri Ofisi tarafından temin edilme, si kararlaştırılmıştır.

Ticaret Vekâletî valiliklere telegrafla işarda bulunarak bu gibilerle harcın karışık kararnamesine göre beslemeye mecbur oldukları nüfus adedini sormuştur.

Ticaret Vekâletinin sorusuna cevap veren vilâyetlere bu esaslar dahilinde icap eden ekmeğin hububatı derhal verilecektir. Bu hususta bir tamim vilâyetlere gönderilmek üzere.

Bütün bu işlere müteallik muamelât ve muhaberatı Toprak Mahsulîleri Ofisi Umumî Müdürlüğü takip edecektir.

Stalingratta

(Başı 1 incede) X

vermiş ve şimali garbi varoşlarında Almanlar iki üç yüz metre kadar ilerlemişlerdir.

Bir yüz metre kadar uzunlukta olan dar bir kesimde 3000 kadar top obüsü ve aynı miktarda havan obüsü yağdırmıştır. Bunu müteakip Almanlar hava kuvvetlerinin himayesinde tank ve piyade kuvvetleri üstüste üç hücum yapmışlardır. Bu demir yağmuru altında Ruslar biraz geri çekilmişlerse de takviye alır almaz derhal mukabil taarruza geçerek bir albay ve iki binbaşı da dahil olmak üzere bir kaç yüz Alman öldürmüştür.

Stalingradın hemen şimali garbisinde bulunan bir köye Almanlar elinden fazla tank ve mühim kuvvetlerle iki gün taarruz etmişlerdir. Bir Sovyet birliği, on iki tank tahrip ettikten ve 900 Alman muharebe dışına bırakıldıktan sonra bir miktar geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Stalingradın şimali garbi varoşlarına yeni Alman kütahları gelmiştir. Burası her gün takviye edilmektedir. Almanların yeni tümenleri kilit ettiklerini öğrenilmiştir.

Bir amele mahallesinde muharebe şiddetle devam etmektedir. Bu mahalleye girmeye muvaffak olan beş Alman tankından üçü kullanılmaz bir hale getirilmiş, ikisi kaçmıştır.

Sokaklar kesiminde yapılan muharebe hiçbir yavaşlama alameti yoktur.

Berlin, 2 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Kafkasyanın şimali garbi kısmında, Alman kütahlarının taarruzı neticesinde yeni arazi kazançları elde edilmiştir.

Stalingradın şimali garbisinde kuvvetli bir istinat noktası olarak tahkim edilen Orlovka varoşu hücumla zapt edilmiş ve bu varoşun garbinden mühim düşman teşkili çember içine alınmıştır. Şimali garbi cephesinde yeni şaşırtma taarruzları geri püskürtülmüştür. Bir gün evvel burada tahrip edilen tank miktarı 124 e çıkmıştır.

Kısa menzilli muharebe tayaraları ordu tümenlerini desteklemişler ve müdafaa kanadını Don ile Volga arasında himaye etmişlerdir.

Aşağı Volga bölgesinde Alman ve Rumen muharebe tayaraları mühim şimendifer hatlarını tahribine devam etmektedirler.

Don cephesinde Alman, İtalyan ve Macar hava kuvvetleri düşmanı ağır silâhlar ve her nevi taşıt bakımına

Küçük haberler

★ Çungking, 2 (A.A.) — Çin basını Vilkinin muvasalatını heyecanlı bir lisanla yazmakta ve kendisine gösterilen şahane kabul tarzını belirtmektedir. Vilkinin muvasalatı, salıvalara karşılıklı hava alanından şehre kadar bayraklarla donatılmış sokaklardan ve neşe içinde halkın arasından geçiş hakiki bir zafer alışı olmuştur.

★ Vaşington, 2 (A.A.) — İyî bir kaynaktan öğrenildiğine göre, İtalyan kütahlarının Avrupa karasına çıkacak olan müttetiklerle çarpışmak üzere Fransadan geçmelerini katkian yasak olduğu Vîşî tarafından Mussoliniye bildirilmiştir. Brenner geçidi, geçenlerde yıkıntılar neticesinde tıkanmıştır. İtalyan kütahlarının Trieste'den ve Viyanadan Almanya yolu ile geçmeleri zaruretî vardır.

★ Londra, 2 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin yaptığı bir hesaba göre Rumenler Rusya'da 300 bin kişi kaybetmişlerdir. Bu gazete Almanların Rumen bankalarını, büyük teşebbüslerini ve madenlerini ellerinde bulundurdıklarını hatırlatmakta ve Romanyanın süratle yitirdiği neticesine vaktarmaktadır.

★ Londra, 2 (A.A.) — Brit: Britanovann askerî münnekiddinin bildirildiğine göre, şimal Afrikadaki Alman hava kuvvetleri kumandanı General Kesserling ile Mareşal Rommel, yalnız Afrika hareketi için değil, fakat bütün Akdeniz havzası için bir başkumandan tayininde ısrar etmektedirler. Rommel halen usul bakımından bir İtalyan generalinin kumandası altında gibi görülmektedir.

★ Londra, 2 (A.A.) — Hava Nezaretî tebliği: Dün akşam bomba tayaralarımız Flensburg denizaltı inşaat istihkamları ile Almanyanın Batık sahillerindeki başka hedeflere taarruz etmişlerdir. Sahil müdafaa servisine mensup tayaralarımız Holanda sahili açıklarında düşman gemilerine taarruz etmişlerdir. Bu tayaralarımızdan 27 si dönmemiştir.

Amerikada uçak inşaatı

İmalât, ayda 5000 i buldu

Newyork, 2 (A.A.) — Salâhiyetli bir kaynaktan bildirildiğine göre, Birleşik Amerikanın 1938 senesinde 100, 1939 da 200, 1940 da 450, 1941 de 1600 olan aylık tayar inşaatı halen 500 i bulmuştur. Şimdi haftalık imalât 1941 senesinde evvelki yılların aylık imalatını çok geride bırakmıştır.

Vekiller heyeti toplantısında

(Başı 1 incede)

fahının başlıca inancasını görecektir. Bir ahlak bağı tanımayan bir kazanççılar takımı üretilmiştir: Sahte beyanmelerle devleti dolandırmak, sahte faturalara halkı dolandırmak, pahalılık geçecek diye, âdetâ ödül koparı fiyatlandırma trolsteri kurmak, iktisadi şartların normal gelişimi telâkî ettirmek istenmektedir. Milli düşman şimdi budur. Bunlar köy ve köylüleri, bütün ihtisali kendilerine suç ortağı kılarak cehennem mekânı zımmın asıl işletme merkezinde bizi yanıttacaklarını sanmak buda'aldığı bulunuşları. Bazıların ruhu toprak tüccarları, masum çiftçi maskesi takıyorlar. Esas, milli müdafaa ve milli politikamızın emniyetle, buhransız, tehlikesiz nihayete kadar gitmesidir. Gayemiz bu olduktan sonra yolun şaşırtmalarını doğrultmanın carresini bulmaktan aciz kalacak değiliz.

Vilâyetlerin şeker ihtiyacı
Ankara, 3 (Vatan) — Son zamanlarda bazı şehirlerde şeker sıkıntısı çekilmekte olduğu yolunda Ticaret Vekâletine verilen malumat üzerine vekâlet, valiliklere gönderdiği bir tamimde, her yere lüzumu kadar şeker gönderildiği, bilhassa İstanbul fazla mal sevkedildiği halde perakende satılarda şeker bulunamaması sebebini toptancı tüccarların bir kısmı mal piyasaya arzlemelerini yüzünden meydana geldiği kanaatini uyandırdığını ve bu hususta gereken tedbirlerin alınmasını bildirmiştir.

Vilâyetlerde kırık ekim
Ankara, 2 (Vatan) — Ziraat Vekili vilâyetlere yeni bir emir yoluyla kırık ekim için ayrılan tohumların yapılan tahsilden başka yerlere dağıtılmasına ve mutlaka çiftçiye vaktinde verilerek ektilmesine önem verilmesini istemiştir.

Memurlara ucuz ekmeğe
Ankara, 2 (Vatan) — Memurlara, müteakik, eytam ve eramile, ucuz fiyatla ekmeğe satır hakkında bir karar verildiği malumdur. Öğrendiğimize göre bu kararın neticesi olarak tahminen 1.5 milyona yakın müluk ucuz ekmeğe satışından istifade edecektir.

Libya cephesinde
(Başı 1 incede) ///

ay Alman Afrika kütahları tarafından muvaffakiyetsiz bir taarruz yapılan bölgenin şimal kıyısında ki en kuvvetli mevzilerinden biri idi. Bu mevzi mayın tarlanından teşkil ettiği Labirentin ortasındadır. Piyadeler, engellerle dolu bu bölgeden büyük tedbirlerle geçmeye mecbur olmuş, fakat akşam karanlık kökmeden şimaldeki ileri muhbir müstahkem mevziine ele geçirmişler.

Roma, 2 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 838 numaralı tebliği:

Folgoro tümeni, dükkü tebliği bildirilen düşman taarruzunu kıran şiddetli çarpışmada bilhassa temayüz etmiştir. Bu muharebe düşmanın bir çok tankları tahrip edilmiştir.

Londra, 2 (A.A.) — Müttetik kuvvetleri batı gölünde taarruza geçerek muhbir kuvvetlerini Malassib mevzilerinden geri atmıştır.

Londra radyosunda konuşan bir sözcü bugün küçük ve mevzili bir hareket olduğundan bahsetmiştir. Harekât tam bir muvaffakiyetle ilerlemektedir.

Şimdi, muhbir kuvvetleri bütün cephe boyunca hatlarını tahkim etmekte meşguldürler.

Londra, 2 (A.A.) — Rommel Berlinde Hitlerin nutkunu dinlerken sekinizci İngiliz ordusu Mısırda Alman kütahlarına taarruz etmiştir. İngilizler Ruveyzat tepesi ile Elhameynat arasındaki hatlarını düzeltmek maksadıyla hareket etmişlerdir. Almanlar ilerlemekte iken ricat etmek zorunda kaldıkları zaman Dayrelnenasibi münhat araziinde husule getirdikleri bir çinkintiyi henüz ellerinde bulundurmamışlardır. İngilizler Dayrelnenasibi sahasını bir mücadelede sonradan düşmandan aldıktan sonra burasını tahkim etmişler ve düşmanın bütün mukabil taarruzlarını geri püskürtmüşlerdir.

Kahire, 2 (A.A.) — Mısırda dükkü ileri hareketleri esnasında İngiliz kütahları merkez kesiminde Münasib bölgesinde işgal ettikleri toprakların tahkimine devam etmektedirler.

GECE HAYATI
Saz âleminin meçhul kahramanları

Saz âleminde de bir yıldız olabilmek için şans lâzım

Haftalar geçti. Sık sık yazı yazmak için söz verdiğim halde bir türlü şu kalemi elimde alamadım.

Dün akşam, şöyle yine Beyoğlunda dolaşayım, dedim, bir kaç yere uğradım. Baktım ki, Safiye turneye çıkmış. Müzeyyen — Ankarada... Belki de dinleniyor, bir hafta var ki, radyoda okuyor. Duyduğuma göre, bugün yarın İstanbul'a gelip seanslarına başlayacakmış. Safiye de kiş sezonu için yeniden hazırlanan eski isimle Melen Ruj ve yeni isimle de İstanbul gazinosunda kendisini dinletecekmiş...

Beyoğlunda kala kala gidilecek bir tek yer vardı. Şu Nevzat Akay'ı dinliyeyim, dedim.

Bir parça erkendi. Gazinoda şu tam otuz beş yıl saz âleminde emek vermiş, meşhur Aksaraylı Hafız Yaşar, hem sazende, hem hanende o candan adam Selânikli udi Abdi, kırkneti bir insan gibi konuşturan Sükrü, Darülmüsliminin o birleşik okuyucusu Hâmit, onun üzerinde fazla söz söylemeye lüzum görmediğini kemenceci Aleko ile karşılaştım.

Mükemmel bir kûme sazi, insanı kendinden geçiren bir fasıl dinledim. Gördüklerim içinde yalnız benim, üzerinde durmak istediğim şudur: Bir defa daha anladım ki, her meslekte olduğu gibi saz âleminde de meçhul kahramanları var.

Tok ve saza hâkim bir ses, pürüzsüz bir okuyuş, musikinin bütün inceliklerini bildiği en güç nağmeleri hiç kendisini sıkmadan terennüm edip, derdini, derdini kolayca bulunduran anlaşılan bir kadın sanatkar, bir şarkı okudu. Bir alkış tufanı dırdı. O yalnız pürüzsüz sesi ile değil, tavirle de halk üzerinde tesir yapıyordu. Bir çok solistlerimizin bile nadir karşılaştığı bir alaka topluluğu ve okuduğu şarkılar birbirini takip ediyordu. Zavallı kız tam on üç şarkıyı arka arkaya okudu. Bu hakikaten saz âleminin meçhul bir kahramanı idi. Ya elinden tutanı olmasın, ya şansı yoktu ki, seans yapacak bir vaziyete sokulmamıştı.

Bu, Suzan Yakardı. Bu saz âleminde de bir yıldız olabilmek için şans lâzım.

Arkadaş gülerken dedi ki:

— Çek istediler, fakat kendisi böyle ikinci planda çalışmayı tercih ediyordu.

Demek ki, bu kız bir sanatkar olduğu kadar müteavzi bir kadındı da...

Düşündüm, bu âlemde daha bunun gibi ne yıldızlar vardır: Ne ses yıldızları böyle meçhul birer kahraman olarak kalmışlar ve kendilerini tanıtmadan sönüp gitmişlerdir.

Dünyada her şey şans meselesi, onun da elinden tutanı olsa idi, belki de şimdi bu âlemin parmakla gösterilir bir ses yıldızı olacaktı.

Nihayet bundan sonra da bu gazinonun ses yıldızını dinledim. Bu âlemin şans kadını ile, şansız yıldızı ve sanatkarı arasında kendime göre bir mukayese yaptıkdan sonra bu hayatın meçhul kahramanlarına doğrusu ya çok acıdım. Çünkü acımamak kabil değildi.

Bu, Suzan Yakardı. Bu saz âleminde de bir yıldız olabilmek için şans lâzım.

Gece Gezen

İhtikârın kökü

(Başı 1 incede) (O)

yağcılara, fiyatlarını neden yükselttiğini sormuştuk.

Tüccarlar valiyi verdikleri cevapta, ihtisali muntakalarında fiyatların yüksek olduğunu, müstahşilin mal vermek istemediklerini söylemişlerdir.

Ekserisi İstanbulda tüccar, ihtisali muntakasında müstahşil olan bu tüccarların, valiyi söyledikleri sözler, kendilerinin katmerli ihtikâr yaptıklarını açıkça iftiraftan başka bir şey ifade etmemektedir.

Sade zeytinyağda, sade pirinçte değil, bütün gıda maddelerinde, bütün giyecek eşyasında ve nihayet bütün ihtiyaç maddelerinde muhtekirler akla gelmeyecek şekilde plânları ihdas etmekte, hattâ muhtekirlerle mücadele teşkilâtı, onların bu plânlarını mevki tatbiki koymak için, kendilerine yardım etmektedir.

Dün Yozgattan gelmiş bir tüccarın konuştu. Bize dedi ki:

— İhtikâr yapan müstahşildir, köylüdür, köylü fazla fiyata alıştı; ileri elindeki malını çıkarmıyor, zarar edeceğini bilse dahi malı satmıyor, diyorlar. Fakat bunun nereden ileri geldiğini bir türlü tahsil etmiyorlar. Ben Yozgattan geliyorum. Bu gün, İstanbulda ihtikâr yaptı diye Yozgada sürülmüş bir sürü muhtekir var. Bunlar Yozgatta hapiste yatıyor zannetmeyiniz! Bunlar Yozgadan en ileri gelen esraflardan daha itibardadırlar. Cepleri dolu, kredileri fazladır. İstedikleri malı, istedikleri fiyata alabilir ve istedikleri tüccara satabilirler. Bunlar Yozgatta bulundukları müddetçe haftada bir, polis denetlerine imza atmağa mecbur tutulmuşlardır. Atmasalar da olur. Köy köy dolaşarak mal mübayaa edebilirler. İstanbulda ortakları vardır. Onlarla her zaman mektuplaşıp ticari muamelelerde bulunabilirler. İstanbul piyasasını gayet iyi tanıdıkları için, yüksek fiyatla mal satın alır ve piyasaya istedikleri gibi hâkim olurlar. Anadolu ticarî, örf ve âdâtı altüst eder, İstanbuldan sürülen diye Orta Anadolu'ya gönderilen tüccarlar da. Köy köy mal saklamağa onlar alıştırmışlardır. Köylüleri kulağı gibi onlar oynatırlar. Rüşvet, hava parası gibi, bugüne kadar hiç kimsenin bilmediği dalavereci ticaret usullerini, hep

SİYASİ İCMAL

Arjantin'in kararı

Bir hafta kadar evvel gelen bir telgraf, Arjantin Meclisinin, az bir çoğunlukla da olsa muhbir devletlerle siyasi mukavemetlerini kesmeğini bildiriyordu. Bu haber, gerekçesi ve Arjantin meclisi buna karar verdi.

Bu karar Arjantin'in, şimdiki müstahşil bir şekilde olmasa dahi, Birleşik Amerika, Brezilya ve diğerleri safında harbe girmesi demektir. Halbuki okurlarımız pek iyi hatırlarlar ki garp yarım küresi devletleri ya doğrudan doğruya harp ilan ederek veya harp ile ilan edenlere tam bir müzaheret belirlerek muhbir karşı açık bir cephe aldıkları halde yalnız Arjantin ve Şili bir nebe ihtiyatlı davranmağa lüzum görmüşlerdi. Hattâ Almanya dahi, vapurların torpillemesi yüzünden, Arjantin protestosuna mukabil teessürlerini ve icap ederse tazminat vermeğe hazır olduğunu bildirmek suretiyle Arjantin'in Amerika kıtası devletlerinin işbirliği grupundan hariç kılmasına önem vermişti.

Arjantin'in muhbir karşı açık bir cephe almamaktaki ihtiyatı ve Almanyanın buna aynı ihtiyatla mukabelesi neden ileri gelyordu? Şimdi Arjantin'in aynı ihtiyatı göstermemesinin sebebi nedir?

Arjantin diğer bütün Amerika devletleri gibi demokrasi ve cumhuriyet rejimine bağlı olmakla beraber, az çok muhbir ajanlarını tesli altında bulunduyordu. Muhtemeldir ki Almanya da, Amerika kıtasında muhbir faaliyetine en müsait bulunan bir devletin milli bir heyecana kapılarak karşı tarafta ihtilal etmesini mahzurlu buluyordu.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muhbir ajanlarının gösterdikleri faaliyetin milli hünyeye zarar verecek bir istidat göstermesi; işgal altındaki Avrupa devletlerinde olduğu gibi tehlike ânında hazırlıksız ve müferit kalmak endişesi.

Şimdi bu vaziyetin değişmiş olmasının sebepleri şunlardır: Birleşik Amerikanın propagandaları; kıta tesanüdü; Arjantin'in en fazla ilgilendiği Brezilya muhbirce harp halinde olması; muh

Limon Çiçekleri HASAN KOLONYASI Çıktı

Avrupa ve Amerikada bile emseline tesadüf edilmeyecek derecede nefis 90 derece Limon Çiçekleri HASAN kolonyası büyük fedakarlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur. HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi 50 -1/16-80-1/8-150-1/3-300-1/2 475-1 kilo 900 kuruşa satılığa çıkarılmıştır. N E S R İ N Limon çiçekleri dahi çıktı.

Ziraat Vekiline açık mektup

(Baş 1 incede)

Je de asil mensupları ve adamları tarafından belli bir hudut içine almamış, iyi zamanında herkes onun içinde yer almış, kötü zamanlarında kaçmış, onun nimetleri herkesin nimeti olmuş, külfetleri ise yalnız hakiki sahiplerinin omuzunda bir yük olarak kalmıştır.

«Köylü efendimizdir!» ulvi sözünden bir zamanlar, Boğaziçi yalıların bahçelerinde yarım evlek çilek yetiştiren hattâ ecnebi şirket müdürü veya tüccar da «mağdur efendilik» hissesini almak için, Anadolu bozkırlarında sapanının arkasında sabahdan akşama kadar yalınayak toprak karıştıran hakiki çiftçiyi ve köylüyü iterek onun önüne geçmek istiyordu. Buna mu, kabul bugün o müdür veya tüccar, köylünün çok kazandığından adeta büyük bir hiddetle bahsediyor ve ihtikarın asıl kaynağını kendinden ve başkalarından evvel onda görmek ve göstermek istiyor ve kendisi bu bahiste geriye atıyor. Bir leri, bir geriye... Fakat asıl toprak adamı daima yerinde ve sırasındadır... O ne geride durup saklanıyor, ne leriye atılmak için onu bunu itiyor. Ayaklarının mukaddes toprağın üstüne sımsıkı basmış duruyor. İşte asıl meslekdaş, asıl köy, toprak ve ziraat adamı budur. Bunun bulmaca, bunu düşünmek lâzımdır. Fakat, onu başkalarının değil, piyasa ve borsa kahramanlarının değil, hayaban aşklarının değil, onun asıl kendisi tarafından, kendi hâlis çocukları ve zahmet ortakları tarafından düşünülmesi lâzımdır. Anırlardır böyle olmadı. İçin köy denen şey bir türlü kalkmamadı ve köy günden güne tezatlar içinde, merfaat ve hirs musademeleri ortasında ikbal ve refah basamağı olarak ezildi gitti.

Köylü idrakte ve telâkkide ne dün, ne bugün tam manasile realist olmadık. Bir kere onu hepimiz ayrı görüşlerle gördük. Çünkü Osmanlı şairi, köylü ticara, sakın gamsız, elemli, hilesiz ve riyasız bir «arzu mevdu» veya bir «bel-dei muhayyile» olarak tahayyül etti, fakat havasına bir gün dayanamadı. Çünkü devlet adamı ona hiç aman vermedi. Onu maddi ve manevi sefaletlerin mukadder bucağı saydı ve ona merhametsiz, gaddar gözlerle baktı. Çünkü se, hırlı onun yalnız pıslığını ve tembelliğini gördü. Bugünkü münevver, onu bir takım destani hâdiseler, sahnesi sayıyor. Hassasiyetine merhametle karışık acı hisler hakimdir. «Türk köylüsü, yalnız saf, temiz, asil ve ulvidir.» diyor. Bugünkü şehirliler, Anadolu köylünü tok, bol görüyor. Yeşil ovalar, havadar yaylalar, su başları, korular, tahayyül ediyor. Kuzular, koyunlar, melemeler, kışnemeler, gıdıklamalar duyuyor. Sütü, yoğurtu, buğdayı ve yumurtaları için istihla kabartıyor. Ziraatse hem dün, hem bugün için kazancı ve kaybı ber, taraf karışımı görüşü olmayan hürriyet mesleki, temiz ve bol havaya meşguliyetli, zevk ve aşk işi olarak gıpta ile görülüyor. Yetiştir, diğini yemek, eliyle büyüttüğünü görmek, canlandırmak ve çoğaltmak zevkini cavidan hayatın sırrı olarak gözünde büyütüyor. Halbuki ne bu, ne o, ne köylü, ne bugünkü... Türk köylü bunların hepsidir. Bunların bir halatıdır. A. Anadolu köylüsü ne yalnız çok iyi, ne de yalnız çok fenadır. Aç, tok, kuru, yeşil, asil ve bedmaya olarak

bütün beşerî hislerin ve tabii hasletlerin taşıdığı yerdire ve köylü de bunların hepsini taşıyan insandır. Bizden farksız bir insan, bizim insanımız, bizden bir insan. Bir mevzu değil, şehirlinin ve münevverin politika, ikbal ve piyasa mevzuu değil. Onun gıyabında onun namına konuşulacak bir resne değil. İnsanın ta kendisi, hakiki insan, ulvîlikleri ve süflîliklerle beraber insan... Beşer. Ziraat de bir meslek ve her meslek gibi zorlukları, kolaylıkları, nîkabeti, ikbalı, huzuru, huzursuzluğu, kazancı, kaybı olan bir meslektir ve yalnız o, nu yapanların mesleğidir. Onan doyanların, onan geçinlerin, onu düşününlerin, onu ölçüp biçenlerin kayıpta ve kazançta, iyi gün, de ve kötü günde onunla haşır ve neşir olanların mesleğidir.

Cebinde bir küçük metre veya perger taşıyan her adama mühendis diyemeyeceğiz, evimizde sökülürümüz diken kadim terzi sayamayacağımız ve sabahları evinde kendi sakalını kazıyan insanı berber gözüle bakamayacağımız gibi evinde bir keçi besleyen, bahçesinde kasımpatı yetiştiren, arsasında marul, soğan eken başka meslek adamına da çiftçi diyemeyiz.

Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu

Ankarada tevk'ler

(Baş 2 incede)

radaki İngiliz, Fransız mümessillerine şikâyet ediyorlardı. Onlar da valiyi sıkıştırıyorlardı. Vali de bize sızılı çıkarmayın, diye emir veriyordu. Bu yüzden biz de bu taşkınlıklar karşısında seyreli kalmıyorduk. Görürsünüz, şimdi ne, redetseye başlasaydık, Ankara yine bir muharebe meydanına döner. Bu konuşmalarla yatış zamanı bulmştuk. Fıvaki Mîlat Beyin dediği gibi kulugama tektük silah sesleri gelmeğe başladı. Anlaşıyordu ki yabancı zabıtlardan kuvvet ve cesaret alan bu vatan daşlar şımardıkça şımarmışlar, esasen zayıf olan ve âdetâ bir kukla, bir bostan korkuluğu durumuna düşmüş olan hükümeti ve onun inibit kuvvetlerini hiçe sayar olmuşlardı. Hakanın hakkı vardı. Herseyden evvel bu terbiyesizliklere bir son vermek, ortada bir değişiklik bulunduğunu herkesse anlatmak, göstermek gerekiyordu.

Zile bastım, içeri giren polise, bugün benimle birlikte gelen su dört Haymanalıyı hemen bulup getirin, dedim.

Bir saat sonra beş arkadaş yorgun atlarımla atladık. Ankaranın karanlık dar ve dolambaçlı sokaklarına daldık.

Bir hafta sonunda lâternalar, dan ve onların etrafına toplanan kâğıtlardan eser kalmamıştı. Artık silah sesi de duyulmaz olmuştuk.

Bir gün Yahya Galip Bey, geceleri sarhoş nârsalarının yerini sizin atların nal sıkırtıları tuttu, diyerek elde edilen neticeden memnunluk göstermişti.

Istanbul Belediyesi
ŞEHİR
İYİTROLARI
BU AKŞAM
D R A M K İ S M İ
K İ Ş M A S A L I
Yazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Meharet Ersin

KOMEDI KİSMİ
YALANCI
Yazan: Carlo Goldoni
Türkçesi: S. Moray
Cumartesi ve pazar günleri
15.30 da matine

18.00 Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Radyo Dans orkestrasının Her telden programı, 18.45 Radyo Çocuk klübü, 19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Fasi heyeti, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Karışık şarkılar, 21. Konaşma (Kendimizi tanıyalım), 21.15 Dinleyici istekleri, 21.45 Konaşma (Meslekler konuşuyor), 22. Radyo Salon orkestrası, 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve borsa, 22.45 - 22.50 Yarınki program ve kapanış.

18.00 Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Radyo Dans orkestrasının Her telden programı, 18.45 Radyo Çocuk klübü, 19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Fasi heyeti, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Karışık şarkılar, 21. Konaşma (Kendimizi tanıyalım), 21.15 Dinleyici istekleri, 21.45 Konaşma (Meslekler konuşuyor), 22. Radyo Salon orkestrası, 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve borsa, 22.45 - 22.50 Yarınki program ve kapanış.

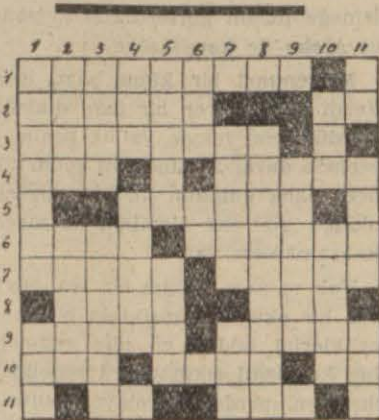
Londradan Türkçe Neşriyat
B. B. C. İngiltere radyosu günde dört Türkçe neşriyat yapmaktadır ve saatları ile dalga uzunlukları şunlardır:
S A A T
Dalgı Uzunluğu
Metre:
08.15 ten 08.30 a kadar 40.98 ve 42.11
12.30 dan 12.45 e kadar 19.60
15.15 den 15.30 a kadar 19.60
19.45 den 20.00 e kadar 31.32 ve 24.92

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam
Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Keder halli. 2 — El içleri: İşaret edatı. 3 — Geçiş vergisi. 4 — Başına bir harf gelirse bahçevan âleti olur; İşle, meli bir nevi kumaş. 5 — Kısırlık. 6 — Reklam; Sonuca bir harf gelirse fasılayla gelen şiddetli yağmur olur. 7 — Mutfak âletlerinden; Ters: bir kus. 8 — Kokulu bir ot; Ay. 9 — Halk arasında İstanbuldaki İranlıları gösteren bir tabir; Kit. 10 — Verme; Ters: ff. yaka; Bir nota. 11 — Beyan edatı; Marevi leke.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Bununla beraber; Bir ölçü. 2 — İstanbulun bir semti; Mecazi olarak: aksi. 3 — Ceriha; Budala. 4 — Büyük; Kökleşmiş âdet. 5 — Başa sarılan; Artma. 6 — Büyük; İskambilde bir kâğıt. 7 — Dehşetli; Yüzdeki kıllardan. 8 — Bir sebze. 9 — Ters: bir sebze. 10 — Bir sayı; Bakır. 11 — İçtiklerimizden; Ters: buluş; Ses perdelerinin ince ve keskin.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ
Soldan sağa: 1 — Terfîzate; Ek. 2 — As; Ezine. 3 — Kan; Strat. 4 — Atase; Ba (ab). 5 — Ticaret evi. 6 — Kay; Ha. 7 — Diri palamut. 8 — Ar; Sa (as). 9 — Met; İri; Ak. 10 — Afili; An. 11 — Repis (siper); Haset. Yukarıdan aşağıya: 1 — Takat; Damar. 2 — Esatiri; Efe. 3 — Nac (can); Ratip. 4 — Üs; Şakir; Li (il). 5 — Serap; İs. 6 — Eyad. 7 — Zer. 8 — Ezra; Esami. 9 — İt; As. 10 — En; Bihuşane. 11 — Keza; Atak.

ZAYI
Fatih Yabancı Askerlik şubesinden almış olduğum nüfus kâğıdında yazılı terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağumdan eskisinin hükmü yoktur.

Fatih Sinanağa mahallesinde Ders Nazar sokak No. 13 Hasan oğlu İsmail Yılmaz

ZAYI
İstanbul İaşe müdürlüğünden 30.7. 942 tarihinde aldığım 12 No. 1. mazo karnemi ağustos ilk günlerinde zayı ettim. Yenisini çıkaracağumdan eskisinin hükmü yoktur.

4189 Araba sahibi Hüsnü Topuz

PARA PARAYI ÇEKER

T. İ. S. BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI 2 İkinci sınıf Kesidesine ayrılan ikramiyeler:

1 adet 1000 liralık	1 > 500 >
2 > 250 >	14 > 100 >
10 > 50 >	40 > 25 >

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

26 EYLÜL 1942 VAZİYETİ

AKTİF		Lira	Lira
Kasa:			
Altın: Safi Kilogram	74,616,476	104,954,043.09	
Banknot		15,303,364.	
Ufaklık		204,818.12	120,462,225.21
Dahildeki Muhabirleri:			
Türk Lirası		539,810.38	539,810.38
Haricteki Muhabirleri:			
Altın: Safi Kilogram	23,948,013	33,684,796.38	
Altına tahvil kabul serbest dövizler			
Diğer dövizler ve Borçlu kiling bakiyeleri		53,732,420.79	87,417,217.17
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı		158,748,563.—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat		24,221,621.—	134,526,942.—
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler		357,871,901.22	357,871,901.22
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
(Deruhte edilen evrakı nakdi- A — (yenin karşılığı esham ve tahvilât) (itibarî kıymetle)		44,994,059.93	
B — Serbest esham ve tahvilât ...		10,506,443.24	55,500,503.17
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine avans		3,096.31	
Tahvilât üzerine avans		7,809,522.—	
Hazineye kısa vadeli avans			
Hazineye 3850 No. lu Kanuna göre açılan altın karşılığı avans		250,000,000.—	257,812,618.31
Hissedarlar:			
Muhtelif:		4,500,000.—	11,568,942.99
Yekûn			1,030,200,160.45
PASİF		Lira	Lira
Sermaye:			15,000,000.—
İhtiyat Akçesi:			
Adi ve fevkalâde		9,412,135.73	
Hususi		6,000,000.—	15,412,135.73
Tedaviledeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158,748,563.—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfi kan hazine tarafından vâki tediyat		24,221,621.—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		134,526,942.—	
Karşılığı: tamamen altın olarak ilâveten tedavile vazedilen		40,000,000.—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavile vazedilen		288,500,000.—	
Hazineye yapılan altın karşılığı avans mukabili 3902 No. 1. kanun mucibince ilâveten tedavile vazedilen		150,400,000.—	643,428,942.—
Mevduat:			
Türk Lirası		101,570,330.77	
Altın: Safi Kilogram	877,422	1,234,164.05	102,804,494.82
3850 No. 1. kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:			
Safi Kilogram	55,541,930	78,124,167.90	78,124,167.90
Döviz Taahhüdâtı:			
Altına tahvil kabul dövizler			
Diğer dövizler ve alacaklı kiling bakiyeleri		28,034,224.89	28,034,224.89
Muhtelif:			147,398,195.11
Yekûn			1,030,200,160.45

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti. Vatan Matbaası

Resmîdairelerin İlân işleri

Hakkında mühim bir
Tebliğ

Şimdiye kadar resmi dairelerin ilânlarının neşrine tavassut eden merkez İstanbulda Erzurum Hanındaki (Türk Maarif Cemiyeti Resmi İlân İşleri Bürosu Limited Şirketi) tasfiye halindedir.

Ticaret kanununun 232 nci maddesi mucibince mahkemenin tasvibine ihtiran etmiş bir şirket kararı olmadığından Erzurum Hanındaki Şirketin muameleata devamı kabul değildir. Bu sebeple ilânların doğruğundan doğruya

İSTANBUL ANKARA CADDESİNDE
KAYA HANINDAKİ
Türk Basın Birliği ve Ortakları Resmi
İlânlar Kollektif Şirketine
gönderilmesini rica ederiz. Şimdiye kadar Erzurum Hanındaki Şirkete gönderilen ilânların da Şirketimize tevdi edilmesinin bildirilmesini tavsiye ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

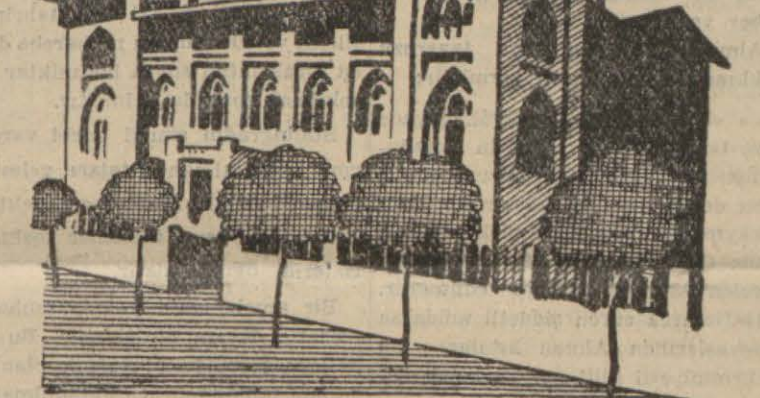
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265.

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28,000 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarısı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet	50 liralık	5,000 lira
4 > 500 >	2,000 >	120 >	40 >	4,800 >
4 > 250 >	1,000 >	160 >	20 >	3,200 >

DIKKAT : Hesaplardaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kurallar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikanunda çekilecektir.

1 Temmuz 1933 tarihinden itibaren
İskonto haddi % 4 Altın üzerine Avans % 3